

Nr 366.

Af herr **Rydén**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad lydelse af § 9 mom. 3 A) i tulltaxeunderrättelserna samt § 13 mom. 3 A) i förordningen med tulltaxa den 4 juli 1910 m. m.

Det synes mig af ordalydelsen i den skrifvelse, hvarigenom Riksdagen år 1888 hos Kungl. Maj:t anmälde sitt beslut att bevilja tullrestitution å finsiktadt mjöl samt gryn, uppenbart framgå, dels att restitution å sekunda eller eftermjöl ej i några fall skulle beviljas, dels att restitution skulle erhållas endast för sådant mjöl, som utvunnits genom spannmålens *hela* förmalning inom den fastställda utvinningsprocenten (för rågmjöl 0—66 $\frac{2}{3}$ % och för hvetemjöl 0—75 %). Denna uppfattning, som enhälligt delades af 1910 års statsrevisorer, har visserligen af ett par i saken hörda myndigheter förklarats icke ha vunnit klart uttryck i tulltaxeunderrättelserna, men Riksdagens vilja torde icke ha förändrats därigenom att möjligen Kungl. Maj:t illa formulerat eller slarfvigt skrifvit en lag i ärendet.

Man hade haft rätt att hoppas, att Kungl. Maj:t på grund af statsrevisorernas anmärkning i saken skulle ha godtgjort tidigare missgrepp genom att nu föreslå en *tydligare formulering*, som gäfvé verklighet och helgd åt Riksdagens år 1888 uttalade vilja, men i stället möter oss i propositionen nr 218 något helt annat. Ifrågavarande proposition afser i verkligheten att medgifva helt nya rättigheter åt kvarnindustrien genom att väsentligt *utvidga restitutionsrätten*. Atminstone kan icke jag finna annat än att Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag innebär detta. Hvad som förut kunnat passera allenast genom slapphet hos vederbörande ämbetsverk och genom kringgående af Riksdagens vilja och som sålunda bort genom ett lagförtydligande *förhindras*, det kommer genom det nu föreliggande lagförslaget att bli lagligt och tillåtet — en effekt som helt

säkert icke afsetts åtminstone med Riksdagens revisorers anmärkning. Redan detta borde innebära tillräckliga skäl för ett afslag å ifrågavarande proposition.

Än starkare bli betänkligheterna mot förslaget i fråga, när man ingår på en granskning af de åtgärder, som föreslås för tillvaratagande af statsverkets rätt gentemot kvarnindustriidkarne. En värre parodi på kontroll än den här föreslagna har jag svårt att tänka mig. Hädan- efter skulle kvarnägarnes *edliga* intyg, att varan är af laglig beskaffen- het, försvinna. Det egentliga kontrollinstrumentet skulle bli normal- profvet, som till på köpet icke skall fastställas af någon *ansvarig myn- dighet* utan af tre fullständigt oansvariga personer, af hvilka kvarnägarna utse den ene. För typens fastställande skulle icke ens fordras enhällig- het af dessa tre oansvarige män — såsom kommissionen föreslagit — utan kvarnägarnes representant jämte ett af kronans ombud skulle kunna fastställa typen hurudan de för godt funne. Man häpnar inför den oer- hörda godtrogenhet, som talar ur ett sådant förslag och som alldeles icke är motiverad af de händelser, som framkallat förevarande propo- sition.

Synnerligen stora betänkligheter synes man ock kunna hysa mot den föreslagna ordningen att gifva normalprofvet — närmast dess färg — en så afgörande ställning som kontrollmedel. Enligt hvad fackmän, senast på grund af experiment i dessa dagar, meddelat, lämnar detta kontrollsätt i vissa fall mycket otillfredsställande resultat.

Då sålunda det af Kungl. Maj:t nu framlagda förslaget synes mig dels alldeles omotiveradt utvidga restitutionsrätten, dels försämra den kontroll, som afser att tillvarataga statsverkets rätt, tillåter jag mig här att yrka afslag å Kungl. Maj:ts proposition nr 218.

I sammanhang härmed får jag värdsamt föreslå, att Riksdagen *afskaffar restitutionsrätten* i fråga om mjöl och gryn. De utredningar angående möjligheten att med ekonomisk fördel exportera sådant mjöl, som Riksdagen afsett (d. v. s. hela förmalningsprodukten mellan resp. 0—66 $\frac{2}{3}$ % och 0—75 %), ha aldrig kunnat påvisa, att dylik export är ekonomiskt fördelaktig. För att exporten skall bli lönande synes fordras, *antingen* att restitutionsrätten utvidgas, så att högre restitution beviljas för mjöl än som svarar mot värdet af den förtullade spannmålen, *eller* ock att fusk bedrifves. Då intetdera af alternativen synes vara för Riksdagen tilltalande, torde ett afskaffande af restitutionsrätten vara det i saken mest önskvärda och effektiva.

På grund af det anförda får jag sålunda värdsamt hemställa, att Riksdagen ville besluta

- a) att afslå Kungl. Maj:ts proposition nr 218; samt
- b) att ur tulltaxeunderrättelserna och förordningen med tulltaxa den 4 juli 1910 borttaga alla bestämmelser afseende beviljande af restitution för mjöl och gryn.

Ett bifall till detta yrkande medför ändring af momentbeteckningen m. m. i vissa delar af ifrågavarande författningar, hvilka bevillningsutskottet benäget torde föreslå.

Stockholm den 6 maj 1911.

Värner Rydén.
